

sus anda selget vastust ega nihutada edasi organiseerimise küsimust. Kuigi valitsus on pidanud kõigis oma avaldustes leplikumat ja mõõmukamat joont, ei ole läinud korda ergutada rahva isetegevust ega tuua teda välja pealtvaataja osast. Peamiseks vabanduseks saab siin olla valitsuse ülekoormatus erakordselt kaaluvate jooksvate asjade ajamisel.

Eesti majanduslik seisukord 1939. a.

Kirjutanud Jaan Taklaja.

Sõjast häiritud väliskaubandus.

Majanduselu senisele normaalsele arengule, nii kitsamas kui laiemas ulatuses, osutus möödunud aasta murranguliseks. Septembris alanud sõda Euroopa suurriikide vahel, mille ohvriks on langenud juba Poola, on võtnud eriti teravakujulise majandussõja ilme. Üha suurenev majandussõda blokaadi ning teiste rahvusvahelist kaubandust tõkestavate abinõude rakendamise tagajärjel ei kahjusta üksnes sõdivaid pooli, vaid samal ajal ka erapooletuid riike.

Täpsema üldpildi saamine maailmamajanduse seisukorrast 1939. a. suhtes osutub praegu võimatuks, sest paljud riikidest on loobunud avaldamast andmeid toodangu, hindade liiklemise ja väliskaubanduse kohta. Märkida võiksime vahest niipalju, et vaadeldava aasta esimesel poolel kõikides Euroopa riikides sai uut hoogu taasrelvastumine ning valmistumine sõjaks, mis väljendus asjaolus, et tõusid toorainete ostud tagavaraks ja otse palavliku kiirusega suurendati sõjamaterjali valmistavate tehaste toodangut. Inglismaal näiteks langes relvastuskonjunkturi õit-